

„BLISKIE SPOTKANIA ZE SZTUKĄ”- ZAJĘCIA DLA UCZNIÓW

KLAS III

Sztuka to przestrzeń, w której zazębiają się rozmaite tworzywa i substancje: dźwięki, brzmienia, kształty, barwy, słowa..., gromadzą się uczucia kreującego i percypującego, pojawiają się asocjacje, analogie, gra odczytań przypisywanych wytworom. Ale jeden element pozostaje dla niej stały – osoba sprawcy, czyli tego, który tworzy. [M. Knapik, 2003]

W tym roku szkolnym kontynuujemy ten rodzaj zajęć dodatkowych-warsztaty sztuki, dla uczniów klas III.

Cykliczne jeden raz w miesiącu planujemy wyjścia, wycieczki, spotkania w szkole poświęcone szeroko pojętej „sztuce”. Uczymy dzieci dostrzegać piękno w dziełach plastycznych, muzycznych, literackich, w otaczającym środowisku i odczuwać potrzebę wyrażania go przez twórczość artystyczną.

Przewidywana liczba uczestników : 20

CELE OGÓLNE:

- wprowadzeni dziecka w świat wartości sztuki i ułatwienie rozumienia języka sztuki,**
- aktywizowanie dziecka w procesie odbioru wytworów sztuki,**
- zachęcanie dziecka do samorodnej twórczości artystycznej,**
- kształtowanie i doskonalenie jakościowych kompetencji dziecka jako odbiorcy sztuki .**

Kompetencje w obszarze percepcji sztuki to:

1.Wiedza o sztuce. Dziecko, będąc zarówno odbiorcą, jak i twórcą, powinno znać elementy składające się na dzieło oraz sposoby ich zestawiania. Bez tej wiedzy dziecko odbiorca gubi się i czuje się bezradne

wobec nadmiaru różnorodności propozycji sztuki, nie potrafi bowiem wśród nich rozpoznać dzieł wartościowych.

2.Umiejętność twórczej percepcji i ekspresji. Aby zdobyć kompetencje percepcyjne, dziecko odbiorca powinno nabyć umiejętności skupienia, wyostrzyć spostrzegawczość, ciągle rozwijać wyobraźnię i własną kreatywność, a przede wszystkim umieć odkrywać sens zawarty w dziele sztuki. Wraz z umiejętnością twórczej percepcji powinna być kształtowana również umiejętność twórczej ekspresji, która dotyczy nie tylko własnych prób twórczości, ale także ekspresji we współtworzeniu dzieła w procesie odbioru.

3.Umiejętność oceniania - gust estetyczny. Jest ona pochodną wielu czynników: wrażliwości, wiedzy, losów życiowych, aspiracji kulturalnych, mody czy nawet snobizmu. Są pewne zjawiska w sztuce, które wymagają uwzględnienia podczas ich oceny dobrego smaku,, odwołania się do podstawowych zasad przyzwoitości. Potrzeba kształtowania gustu jest determinowana określonymi kontrowersyjnymi zjawiskami w sztuce, które wręcz wymuszają konieczność odwołania się do ocen, aby móc pewne rzeczy świadomie wybrać i zaakceptować, a inne: odrzucić. Należy jednak pamiętać, że dziecko w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym nie potrafi jeszcze w pełny sposób dokonywać oceny wytworów sztuki. W ocenie kieruje się raczej upodobaniami opartymi na indywidualnych odczuciach, w mniejszym stopniu ocenia jakość wytworu.

4.Wrażliwość społeczno – moralna. Kreowanie tej cechy osobowości powinno polegać na ukierunkowaniu dziecka na odwieczne i uniwersalne wartości, które ułatwiają odbiór sztuki. Chodzi o to, aby nauczyć dziecko korzystania z bogactwa, jakie niesie z sobą sztuka, a jednocześnie wyrobić w nim krytyczny stosunek do wartości destrukcyjnych moralnie, które przez sztukę mogą być szczególnie wzmocnione.

5. Wrażliwość estetyczna. Jest to zdolność dostrzegania w świecie wartości estetycznych i ich przeżywanie. M. Gołaszewska twierdzi, że wrażliwość estetyczna dana jest każdemu bez względu na poziom uczestnictwa w kulturze, wykształcenie, środowisko. Choć pojawia się samorzutnie, nie może istnieć bez dodatkowych podniet.

Dlatego szczególnie ważne jest przygotowanie dziecka do doświadczeń estetycznych rozumianych jako kształtowanie wrażliwości estetycznej.

6. Świadomość funkcji sztuki w życiu człowieka. Bardzo ważne jest, aby dziecko odbiorca zdawało sobie sprawę z korzyści, jakie może wynieść z kontaktów ze sztuką (doznania estetyczne, walory: poznawcze, wychowawcze, ludyczne itd.). Świadomość tych korzyści bardzo wzmacnia motywację do podejmowania prób percepcji nawet wyjątkowo trudnych w odbiorze dzieł sztuki (np. sztuki współczesnej).

7. Postawa szacunku wobec piękna i sztuki. Współcześnie w Polsce można zauważyć pewne symptomy zmian na lepsze w zakresie potrzeby estetyzacji życia na wielu płaszczyznach, np. wewnątrz domu, otoczenie, ulice, sposób ubierania się, gesty itp. W Europie Zachodniej dbałość o piękno otoczenia stanowi wartość znaną i realizowaną przez społeczeństwo, to jednak w Polsce panuje w tej sferze duża niefrasobliwość. Brak szacunku dla sztuki przejawia się różnorako, np. brak troski o zabytki kultury i sztuki, które marnieją i giną zaniedbane bądź są wręcz niszczone przez nierozumnych wandalów.

W procesie kształtowania kompetencji odbiorcy sztuki niezbędne jest posługiwanie się racjonalnymi metodami i środkami wyrazu artystycznego, których wybór musi być szeroki i zróżnicowany.

Stosowane metody i środki powinny uwzględniać właściwości psychofizyczne odbiorcy, w tym przypadku dziecka, powinny sprzyjać wyzwaniu i rozwijaniu samodzielności i postawy „otwartego umysłu” .

W kształtowaniu kompetencji najważniejsze zadanie przypada

nauczycielowi. Jego błędy, nawyki komunikacyjne i doświadczenia kulturowe silnie odzwierciedlają się w świadomości i umiejętności uczniów.

mgr Wiesława Kaniewska

mgr Dorota Skierska